

TENTAMEN

KURSNAMN	Industriell ekonomi och organisation
PROGRAM	TIDSL DESIGN OCH PRODUKTUTVECKLING, Åk 3 TIKEL KEMITEKNIK, Åk 2 TIMAL MASKINTEKNIK, Åk 2 TKTFY TEKNISK FYSIK, Åk 3
KURSKOD	TEK720
EXAMINATOR	Carl Sjöberger
DATUM OCH TID	2024-01-11, 08:30 till 12:30
ANTAL FRÅGOR	Se Inspera
TILLÅTNA HJÄLPMEDEL	Chalmersgodkänd räknare. OBS! Inga andra hjälpmedel är tillåtna.
ANSVARIG LÄRARE Nås på telefonnummer Besöker tentamen kl.	Carl Sjöberger 031-772 6475 Kaj Suneson 031-772 5776 Ca kl 10:00
LÖSNINGAR OCH GRANSKNING	Lösningar läggs upp på Canvas senast första vardag efter tentamen. Granskning enligt tidigare rutiner. Se påpekandemall under moduler på kurshemsidan.
POÄNGGRÄNSER FÖR ERHÅLLANDE AV VISST BETYG	För 3:a krävs minst 40% av total poäng. För 4:a krävs minst 60% och för 5:a krävs minst 80%.
Övrig information Enbart digital inlämning. Ej tillåtet att lämna in papper. Notera, stort antal studenter fördelat på flera salar vilket gör att det kan dröja innan ansvariga lärare kommer till just din tentamenssal. Resultat lämnas för registrering 15 arbetsdagar efter tentamensdatum. Resultat meddelas via Ladok.	

1. Innehåll

1.	Innehåll	2
2.	Nyckeltal.....	4
2.1.	Uppgift	4
2.2.	Lösning:.....	4
3.	Balansräkningens samband.....	5
3.1.	Uppgift	5
3.2.	Lösning.....	5
4.	Påläggskalkyl	6
4.1.	Uppgift	6
4.2.	Lösning.....	6
5.	Budget resultat, balans, likviditet	7
5.1.	Uppgift	7
5.2.	Lösning.....	8
6.	Investeringskalkyl	9
6.1.	Uppgift	9
6.2.	Lösning.....	9
7.	DuPont och Hävstång, del 1	10
7.1.	Uppgift	10
7.2.	Lösning.....	10
8.	DuPont och Hävstång, del 2	11
8.1.	Uppgift	11
8.2.	Lösning.....	11
9.	Kostnadstyper, självkostnad	12
10.	Bidragkalkyl.....	13
10.1.	Uppgift	13
10.2.	Lösning.....	13
11.	Kassaflödesanalys.....	14
11.1.	Lösning.....	14
12.	Årsredovisningen	15
12.1.	Uppgift	15
12.2.	Lösning.....	15
13.	Resultatanalys, hitta RK, TK, FK, Vol, R	16
13.1.	Uppgift	16
13.2.	Lösning.....	16
14.	Resultatanalys, beräkning.....	17

14.1.	Uppgift	17
14.2.	Lösning.....	17

2. Nyckeltal

2.1. Uppgift

Från årsredovisningen i företaget Mikkelsen AB hämtas följande uppgifter. Se RR och BR nedan.

Beräkna:
a) Räntabilitet på totalt kapital (Rt)
b) Räntabilitet på skulder (Rs)
c) Räntabilitet på eget kapital (Re)
d) Soliditet 1, för:
2022
2023
d) Soliditet 2, för:
2022
2023
e) Kassalikviditet, för:
2022
2023
e) Balanslikviditet, för:
2022
2023

Räkna med bolagsskatt på:	30%
---------------------------	-----

Utdrag från Årsredovisning för år:	2023
------------------------------------	------

Balansräkning (tkr)					
Tillgångar	2023	2022	Eget kapital och skulder	2023	2022
Anläggningstillgångar			Aktiekapital	1400	1 400
Mask o inventarier	4 585	4 300	Balanserade vinster	950	700
Omsättningstillgångar			Årets resultat	641	250
Varulager	926	750	Obesk reserver	1100	1 000
Kundfordringar	900	750	Långfristiga skulder	2020	2 200
Bank, kassa	900	850	Kortfristiga skulder	1200	1 100
Totala tillgångar	7 311	6 650	Skulder och Eget kapital	7311	6 650

Resultaträkning (tkr) - 2023	
Rörelsens intäkter	6 330
Sålda varors kostnad	5 000
Resultat före avskrivningar	1 330
Avskrivning enligt plan	215
Rörelseresultat	1 115
Finansiella intäkter	20
Finansiella kostnader	120
Rörelseresultat efter finansnetto	1 015
Avskrivning utöver plan	100
Resultat innan skatt	915
Skatt	30% 275
Årets resultat	641

2.2. Lösning:

Genomsnittlig skuldränta och Räntabilitet på totala skulder är samma sak. Se sid 311 i IE.

Genomsnittligt totalt kapital	6 980,3
Rt = (Rörelseresultat + Finansiella intäkter) / genomsnittligt totalt kapital	16,3%
Totala justerade skulder	2022 4 000,0
Totala justerade skulder	2023 3 990,0
Rs = (Finansiella kostnader) / genomsnittliga totala skulder	3,7%
Rs = (Finansiella kostnader) / genomsnittliga justerade totala skulder	3,0%
Justerat eget kapital	2022 3 050,0
Justerat eget kapital	2023 3 760,5
Genomsnittligt justerat EK	3 405,3
Re = Resultat efter finansiella poster / genomsnittligt justerat eget kapital	29,8%
Soliditet 1 = Justerat EK/Totalt kapital	
Soliditet 1	2022 45,9%
Soliditet 1	2023 51,4%
Soliditet 2 = EK/Totalt kapital	
Soliditet 2	2022 50,4%
Soliditet 2	2023 56,0%
Kassalikviditet = Omsättningstillgångar I/Kortfristiga skulder	
Kassalikviditet	2022 145,5%
Kassalikviditet	2023 150,0%
Balanslikviditet = (Omsättningstillgångar I+II)/Kortfristiga skulder	
Balanslikviditet	2022 213,6%
Balanslikviditet	2023 227,2%

3. Balansräkningens samband

3.1. Uppgift

För vart och ett av följande oberoende fall beräknar du beloppen (i tusental) för de objekt som anges med bokstäver och visa dina stödjande uträkningar:

Intäkter	
Kostnader	95,0
Deklarerade utdelningar till aktieägare	5,0
Ytterligare insättningar av aktieägare	10,0
Nettoresultat	35,0

Balanserade vinster

Början av året	75,0
Slutet av året	

Insatt kapital

Början av året	20,0
Slutet av året	

Tillgångar totalt

Början av året	
Slutet av året	300,0

Summa skulder

Början av året	80,0
Slutet av året	

3.2. Lösning

Intäkter		130,0
Kostnader	95,0	95,0
Deklarerade utdelningar till aktieägare	5,0	5,0
Ytterligare insättningar av aktieägare	10,0	10,0
Nettoresultat	35,0	35,0

Intäkt minus kostnader blir resultat. $35+95=130$

Balanserade vinster		
Början av året	75,0	75,0
Slutet av året		105,0

Balanserad vinst är tidigare vinster samt i slutet på året också årets vinst.

början av året + årets vinst - utdelning = slutet av året. $75+35-5=105$. Insättning och bundet påverkar ej.

Insatt kapital		
Början av året	20,0	20,0
Slutet av året		30,0

Insatt är bundet och påverkas enbart av insättningar. Utdelningar påverkar enbart fritt eg kap.

början av året + insättning = slutet av året. $20+10=30$

Tillgångar totalt		
Början av året		175,0
Slutet av året	300,0	300,0

$T=S+E$, dvs $80+20+75=175$

Notera, $T=S+E$. Därför är det fel metod att hävda följdfel då hela balansräkningen hänger ihop. Kontrollräkna!

Summa skulder		
Början av året	80,0	80,0
Slutet av året		165,0

$T=S+E$, dvs $300=S+105+30$ vilket ger $S=165$

4. Påläggskalkyl

4.1. Uppgift

Ett företag, LMUTEK AB, budgeterar bla följande kostnader för hela verksamheten under det följande året (OBS, avrunda till hela kr i dina svar):

Direkt Material, dM	2 950 000 kr
Materialomkostnad, MO	4 500 000 kr
Direkt Lön, dL	1 350 000 kr
Tillverkningsomkostnader, TO	3 800 000 kr
Administrativa omkostnader, AO	7 500 000 kr
Försäljningsomkostnader, FO	7 500 000 kr

Under året kommer en förfrågan om företaget LMUTEK AB, vill leverera ytterligare en produkt till en av sina ordinarie kunder. För denna produkt beräknar man följande:

Direkt Material, dM	45 kr
Direkt Lön, dL	220 kr
Övriga direkta tillverkningskostnader	220 kr
Säljbonus, per produkt	150 kr

Beräkna MO-pålägg, ny produkt, uttryckt i hela kr.
Beräkna TO-pålägg, ny produkt, uttryckt i hela kr.
Beräkna tillverkningskostnad för den nya produkten, uttryckt i hela kr.
Beräkna AO-pålägg för den nya produkten, uttryckt i hela kr.
Beräkna FO-pålägg för den nya produkten, uttryckt i hela kr.
Beräkna självkostnaden för den nya produkten, uttryckt i hela kr.

4.2. Lösning

Pålägg

MO-pålägg = MO/dM	4 500 000 kr / 2 950 000 kr	152,5%
TO-pålägg = TO/dL	3 800 000 kr / 1 350 000 kr	281,5%
AO-pålägg = AO/Tvk	7 500 000 kr / 12 600 000 kr	59,5%
FO-pålägg = FO/Tvk	7 500 000 kr / 12 600 000 kr	59,5%

Tillverkningskostnad, budgeterad

Direkt Material, dM	2 950 000 kr
Materialomkostnad, MO	4 500 000 kr
Direkt Lön, dL	1 350 000 kr
Tillverkningsomkostnader, TO	3 800 000 kr
Tvk	12 600 000 kr

Beräkning, självkostnad ny produkt:

Direkt Material, dM				45 kr
Materialomkostnad, MO	152,5%	x	45 kr	69 kr
Direkt Lön, dL				220 kr
Tillverkningsomkostnader, TO	281,5%	x	220 kr	619 kr
Övriga direkta tillverkningskostnader				220 kr
Tillverkningskostnad, TVK				1 173 kr
Administrativa omkostnader	1 173 kr	x	59,5%	698 kr
Försäljningsomkostnader	1 173 kr	x	59,5%	698 kr
Dir försäljningskostnader				150 kr
Självkostnad				2 719 kr

5. Budget resultat, balans, likviditet

5.1. Uppgift

Ett företag har gjort nedanstående prognos över inkomster och utgifter för sin verkstadsrörelse det första verksamhetsåret ("år 1"). Alla belopp i KSEK. Ange svar i hela KSEK.

<u>Inkomster</u>	
Försäljning	2 598

<u>Utgifter</u>	
Inköp av maskiner:	960
Inköp av råmaterial:	562
Diverse omkostnader:	597
Ränteutgifter:	56

<u>Övriga upplysningar:</u>	
Varulagret vid årets slut, värderas till anskaffningsvärde (enl LVP):	55
Kunderna får i genomsnitt följande antal dagars kredittid:	15
Lönekostnader per år:	1 200
Lönekostnader per månad:	100
Löner betalas ut en månad efter det att de har tjänats in.	
Maskinerna beräknas ha en begränsad nyttjandeperiod. Det anses rimligt att man gör lika stora avskrivningar varje år. Livslängd, antal år:	
Ekonomisk livslängd:	5
Teknisk livslängd:	15
Ägaren sätter vid årets början in ett kapital på:	100
Privatuttag under året:	25
I början av året erhöll företaget banklån på:	800
Ränta på lån:	7,0%
Banklånets löptid är på följande antal år, amortering görs i slutet på varje år.	10

Uppgifter

- Upprätta resultatbudget för år 1
- Upprätta likviditetsbudget för år 1
- Upprätta balansbudget för år 1

5.2. Lösning

Resultatbudget

Intäkter				
Försäljning	2 538,0	=	2 538,0	
			2 538,0	<u>2 538,0</u>
Kostnader				
Maskiner	960,0 / 5,0	=	192,0	
Råmaterial	562,0 - 55,0	=	507,0	
Diverse omkostnader	537,0	=	537,0	
Räntekostnader	56,0	=	56,0	
Lönekostnader		=	1 200,0	
			2 552,0	<u>2 552,0</u>
Årets resultat				<u>46,0</u>

Likviditetsbudget

Inbetalningar				
Försäljning	2 538 x	11,5	=	2 489,8
	12			
Ägarinsättning				100,0
Banklån				800,0
				<u>3 389,8</u>
Utbetalningar				
Maskiner				960,0
Råmaterial				562,0
Diverse omkostnader				537,0
Ränteutgifter				56,0
Löneutbetalningar	100 x	11,0		1 100,0
Ägaruttag				25,0
Amortering	800 /	10	=	80,0
				<u>3 380,0</u>
Likviditet vid årets slut:				<u>9,8</u>

Balansbudget

Tillgångar		Eget kap och skulder	
Anläggningstillgångar		Eget kapital	
Maskiner	960,0	Bundet	
Avskrivningar	192,0	Aktiekapital	100,0
Summa anläggningstillg	<u>768,0</u>	Summa bundet eget kapital	<u>100,0</u>
		Fritt	
		Årets vinst	46,0
		Utdelning till ägare	-25,0
		Summa fritt eget kapital	<u>21,0</u>
Omsättningstillgångar		Summa eget kapital	<u>121,0</u>
Varulager	55,0	Skulder	
Kassa	9,8		
Kundfordringar	108,3		800,0
Summa omsättningstillg	<u>173,0</u>		Amortering
			-80,0
		Löneskuld	100,0
		Summa skulder	<u>820,0</u>
Summa tillgångar	<u>941,0</u>	Summa skulder och eget kapital	<u>941,0</u>

6. Investeringskalkyl

6.1. Uppgift

Den här uppgiften består av ett urval av frågor där du använder underlaget nedan för att göra dina beräkningar och beräkna rätt svar. Avrunda belopp till hela kr i dina svar, antal år anges med en decimal.

Underlag för beräkningar

Grundinvestering (inklusive hemtagningskostnad, försäkring och transportförpackning):	700 000 kr
Investeringen innebär årliga besparingar på löneskostnader med:	60 000 kr
För att ta fram allt beräkningsunderlag har företaget anlitat en konsult. Kostnaden för konsulten:	3 500 kr
Investeringen innebär årliga besparingar på materialkostnader med:	40 000 kr
Investeringen gör att förväntade övriga driftskostnader per år minskas med:	80 000 kr
Investeringen gör att försäkringspremierna per år ökar med:	4 000 kr
Restvärdet beräknas vara:	70 000 kr
Maskinens tekniska livslängd beräknas till (antal år):	10
Maskinens ekonomiska livslängd beräknas till (antal år):	6
Företaget har tagit fram en kalkylränta som man använder i sina beräkningar. Kalkylräntan är:	12%

Uppgift

Vad blir inbetalningsöverskottet för investeringen?
Vad blir återbetalningstiden för investeringen?
Vad blir investeringens nettonuvärde?
Vad blir investeringens slutvärde?
Hur påverkas nettonuvärdet om kalkylräntan sänks i uppgiften?
Vad blir investeringens annuitet?

6.2. Lösning

Teknisk livslängd är inte relevant för uppgiften, det är ekonomisk livslängd som studenten ska räkna med.

Kostnad för konsult är en sk sunk cost och ska inte vara med i beräkningen.

Nuvärdessummafaktor:	12%	4,111	Tab C
	6		
Nuärdesfaktor:	12%	0,5066	Tab B
	6		
Slutvärdesfaktor	12%	1,974	Tab A
	6		
Annuitetsfaktor	12%	0,2432	Tab D
	6		

G:	700 000 kr
Inbetalningar (I)	
Besp lönekostn	60 000 kr
Besp material	40 000 kr
Besp drift	80 000 kr
	180 000 kr
Utbetalningar (U)	
Försäkringspremie	4 000 kr
	4 000 kr
Inbetalningsöverskott (a):	176 000 kr
Restvärde (nuvärdesberäknat):	35 464 kr
Återbetalningstid:	4,0 år
Investeringens nettonuvärde:	59 072 kr
Investeringens slutvärde	116 597 kr
Nettonuvärdet ökar. (Sänker man kalkylräntan får det effekten att investeringsalternativet blir mer attraktivt, det kan man konstatera genom att faktorn i tab c ökar ju lägre ränta. Därmed blir nuvärdessumman för inbetalningsöverskotten och nuvärdet för restvärdet högre medan grundinvesteringen är oförändrad.	
Investeringens annuitet:	14 368 kr

7. DuPont och Hävstång, del 1

7.1. Uppgift

I denna uppgift ska du analysera ett företag med hjälp av DuPont schema och hävstångsformeln.

Ett företag har följande förutsättningar.

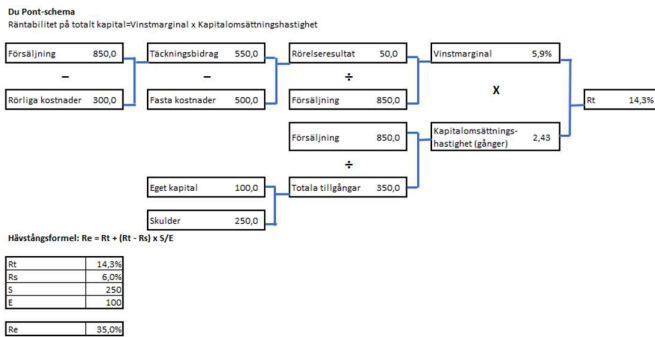
Försäljning	850	Eget kapital	100
Rörliga kostnader	300	Skulder	250
Fasta kostnader	500	Totala tillgångar	350

Rs	6,0%
----	------

Enhet: TSEK

- a) Vad blir Räntabilitet på totalt kapital enl Du Pont?
b) Vad blir Räntabilitet på eget kapital enl Hävstångsformeln?

7.2. Lösning

8. DuPont och Hävstång, del 2

8.1. Uppgift

I denna uppgift ska du analysera samma företag som i uppgiften innan, med hjälp av Du Pont schema och hävstångsformeln. Men den här gången har det skett en försäljningsminskning. Uppdatera dina ingångsvärden och gör sedan beräkningar enligt Du Pont och Hävstångsformeln.

Ingångsvärden:

Försäljning	850
Rörliga kostnader	300
Fasta kostnader	500
Rs	6,00%

Eget kapital	100
Skulder	250
Totala tillgångar	350

Försäljningsminskning:	5,0%
------------------------	------

Enhet: TSEK

- a) Vad blir Räntabilitet på totalt kapital enl Du Pont?
b) Vad blir Räntabilitet på eget kapital enl Hävstångsformeln?

8.2. Lösning

Uppdaterade siffror:

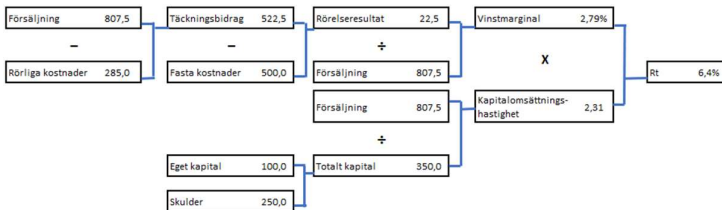
Försäljning	807,5
Rörliga kostnader	285,0
Fasta kostnader	500

Eget kapital	100,0
Skulder	250,0
Totala tillgångar	350,0

Försäljning	850,0	Rörliga kostnader	300,0
Försäljningsminskning	42,5	Minskning	15,0
Ny försäljning	807,5	Ny RK	285,0

Du Pont-schema

Räntabilitet på totalt kapital = Vinstmarginal x Kapitalomsättningshastighet

Hävstångsformel: $Re = Rt + (Rt - Rs) \times S/E$

Rt	6,4%
Rs	6,0%
S	250,0
E	100,0

Re	7,5%
----	------

9. Kostnadstyper, självkostnad

Uppgift/lösning

Ange vilket slags kostnad var och en av nedanstående kostnader bör hänföras till vid självkostnadskalkylering i ett tillverkande företag.

Möjliga val:

dM
MO
dL
TO
Speciella direkta tillverkningskostnader (SDT)
FO
AO
Direkta Försäljningskostnader (DF)

Avskrivningar på maskiner	TO
Komponenter för produkten A	dM
Lön till godsmottagare	MO
Reparation av en truck	TO
Tullavgifter för råmaterial för produkten A	dM
Licensavgifter	SDT
Räntekostnader för maskiner	TO
Marknadsföring av företaget	FO
Ackordslön, packning av produkten A	dL
Lön till kontoristen på tillverkningsavdelningen	TO
Lön till inköpare	MO
Kostnader för företagets reception	AO
Provision till säljaren för produkten A	DF
Lön till produktionsledaren	TO
Bonus till vd	AO
Kostnader för råvaruförråd.	MO
Arbetskläder till personal på tillverkningsavdelning	TO
Julklapp till kunder	FO
Tjänstebil till arbetsledarna, lager	MO
Brandväggsinstallation, IT, försäljningssystem	FO
Brandväggsinstallation, IT samt uppdatering bokföringssystem	AO
Provision till säljaren för produkten B	DF

10. Bidragskalkyl

10.1. Uppgift

Ett företag som tillverkar godis har för varje vara samlat information enligt nedanstående tabell:				
Produkt	Försäljningspris kr/kg	Särkostnad kr/kg	Totalt antal kg	Sam-kostnad
Hallonbåtar	72	19	600	3 000
Fruktnappar	85	15	800	2 800
Saltsura citroner	39	7	400	1 900
Lakritspengar	47	6	500	2 200

Fråga 1	Fråga 2	Fråga 3	Fråga 4
Vad blir TB, kr/kg för:	Vad blir TG för:	Vad blir TTB för:	Vad blir resultatet för:
Hallonbåtar	Hallonbåtar	Hallonbåtar	Hallonbåtar
Fruktnappar	Fruktnappar	Fruktnappar	Fruktnappar
Saltsura citroner	Saltsura citroner	Saltsura citroner	Saltsura citroner
Lakritspengar	Lakritspengar	Lakritspengar	Lakritspengar

10.2. Lösning

Produkt	Försäljningspris kr/kg	Särkostnad kr/kg	TB kr/kg	Totalt antal kg	TTB	TG		Sam-kostnad	Resultat
						(en decimal)			
Hallonbåtar	72	19	53,0	600	31 800	73,6%		3 000	28 800
Fruktnappar	85	15	70,0	800	56 000	82,4%		2 800	53 200
Saltsura citroner	39	7	32,0	400	12 800	82,1%		1 900	10 900
Lakritspengar	47	6	41,0	500	20 500	87,2%		2 200	18 300

11. Kassaflödesanalys

Uppgift

Fyll i kassaflödesanalysen med hjälp av den förenklade Resultat- och balansräkningen. Notera, all information som behövs för att lösa uppgiften finns nedan och i bifogad RR, BR samt övr info.

Kassaflödesanalys	
KSEK	
Den löpande verksamheten	
Årets resultat	2023
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapital	
Förändring i varulager	
Förändring kortfristiga fordringar	
Förändring kortfristiga skulder	
Kassaflöde från den löpande verksamheten	
Investeringsverksamheten	
Materiella nettoinvesteringar	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	
Finansieringsverksamhet	
Ökning/minskning av långfristiga skulder	
Summa finansieringsverksamheten	
Årets kassaflöde	
Likvida medel vid årets början	
Likvidamedel vid årets slut	

RESULTATRÄKNING	KSEK	2023
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggnings-tillgångar		40
Bokslutsdispositioner		20

BALANSRÄKNING	KSEK	
TILLGÅNGAR		
	2023-12-31	2022-12-31
Varulager	100	90
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	100	145
Övriga fordringar	20	40

EGET KAPITAL OCH SKULDER	2023-12-31	2022-12-31
Årets resultat	240	250
Kortfristiga skulder	80	50
Långfristiga skulder	30	70

Övrig information	
Investeringsverksamheten	2023-12-31
Materiella nettoinvesteringar	265
Kassa	
Likvida medel vid årets början	80

11.1. Lösning

Kassaflödesanalys	
KSEK	
Den löpande verksamheten	
Årets resultat	240
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	60
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapital	300
Förändring i varulager	-10
Förändring kortfristiga fordringar	65
Förändring kortfristiga skulder	30
Kassaflöde från den löpande verksamheten	385
Investeringsverksamheten	
Materiella nettoinvesteringar	-265
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-265
Finansieringsverksamhet	
Ökning/minskning av långfristiga skulder	-40
Summa finansieringsverksamheten	-40
Årets kassaflöde	
Likvida medel vid årets början	80
Likvidamedel vid årets slut	160

12. Årsredovisningen

12.1. Uppgift

Använd nedanstående osorterade balansräkningsposter och rekonstruera företagets balansräkning. Belopp är i KSEK, ange även svar i KSEK.

Balansräkningsposter	Belopp
Varulager	100 kr
Korta skulder till kreditinstitut	200 kr
Balanserat resultat	500 kr
Obligationslån	750 kr
Kassa och bank	150 kr
Byggnader och mark	300 kr
Kortfristiga placeringar	100 kr
Obeskattade reserver	- kr
Årets resultat	900 kr
Maskiner	5 000 kr
Aktiekapital	1 050 kr
Leverantörsskulder	4 000 kr
Kundfordringar	1 650 kr
Goodwill	100 kr

12.2. Lösning

Tillgångar		Skulder och eget kapital	
		<u>Eget kapital</u>	
		<u>Bundet, eget kapital</u>	
		Aktiekapital	1 050
		Summa bundet eget kapital	<u>1 050</u>
		<u>Fritt, eget kapital</u>	
		Balanserat resultat	500
		Obeskattade reserver	0
		Årets resultat	900
		Summa fritt eget kapital	<u>1 400</u>
		Summa eget kapital	<u>2 450</u>
<u>Anläggningstillgångar</u>		<u>Skulder</u>	
Byggnader och mark	300	<u>Långfristiga skulder</u>	
Maskiner	5 000	Obligationslån	750
Goodwill	100	Summa långfristiga skulder	<u>750</u>
Summa anläggningstillgångar	<u>5 400</u>	<u>Kortfristiga skulder</u>	
<u>Omsättningstillgångar</u>		Korta skulder till kreditinstitut	200
Varulager	100	Leverantörsskulder	4 000
Kassa och bank	150	Summa kortfristiga skulder	<u>4 200</u>
Kortfristiga placeringar	100		
Kundfordringar	1 650		
Summa omsättningstillgångar	<u>2 000</u>		
Balansomslutning	<u>7 400</u>	Summa Skulder och Eget kapital	<u>7 400</u>

13. Resultatanalys, hitta RK, TK, FK, Vol, R

13.1. Uppgift

Ett företag producerar de sju olika produkterna A till G i sju olika processer. I nedanstående tabell ges information från förra månaden om de olika produkterna. Beräkna den information som saknas, dvs fyll i de tomma rutorna.

Produkt	Volym	RK kr/st	FK kr	Totala kostnader kr	Försäljningspris kr	Totala intäkter kr	Resultat kr
A	100 000	10	1 900 000		30	3 000 000	
B	221		70 000	99 393		198 900	99 507
C		2 500	150 000	700 000	3 500		70 000
D	60	420		34 600	1 250		40 400
E	7 000	100		4 200 000	620	4 340 000	
F			170 000	260 000	9	405 000	145 000
G	35 000	75	1 500 000			4 200 000	75 000

13.2. Lösning

Produkt	Volym	RK kr/st	FK kr	Totala kostnader kr	Försäljningspris kr	Totala intäkter kr	Resultat kr
A	100 000	10	1 900 000	2 900 000	30	3 000 000	100 000
B	221	133	70 000	99 393	900	198 900	99 507
C	220	2 500	150 000	700 000	3 500	770 000	70 000
D	60	420	9 400	34 600	1 250	75 000	40 400
E	7 000	100	3 500 000	4 200 000	620	4 340 000	140 000
F	45 000	2	170 000	260 000	9	405 000	145 000
G	35 000	75	1 500 000	4 125 000	120	4 200 000	75 000

14. Resultatanalys, beräkning

14.1. Uppgift

Ett industriföretag, producerar produkten
A. Följande gäller för april månad:

Försäljningspris per styck	1 359 kr
Fasta kostnader per månad	69 000 kr
Rörlig kostnad per styck	950 kr
Verklig volym	185
Normal volym	200

Vad blir:
Kritisk volym
Kritisk omsättning
Resultat vid verklig volym
Säkerhetsmarginal i volym
Säkerhetsmarginal i procent
Säkerhetsmarginal i omsättning
Utnyttjandegrad
Divisionskalkyl kostnad per
Normalkalkyl kostnad per styck
Minimikalkyl kostnad per styck

14.2. Lösning

Vad blir:	Beräkning	Facit
Kritisk volym	168,7	169 stycken Alltid avrunda uppåt
Kritisk omsättning		229 671,0 kr per månad Beräkna med avrundat antal
Resultat vid verklig volym		6 665,0 kr per månad
Säkerhetsmarginal i volym		16,0 stycken
Säkerhetsmarginal i procent		8,6%
Säkerhetsmarginal i omsättning		21 744,0 kr
Utnyttjandegrad		93%
Divisionskalkyl kostnad per		1 323,0 kr per styck
Normalkalkyl kostnad per styck		1 295,0 kr per styck
Minimikalkyl kostnad per styck		950,0 kr per styck

Slut på dokumentet